

سوال: چرا شورای نگهبان در تایید صلاحیت ها مامشات میکند؟ مثل تایید همین روحانی؟

پاسخ: ابتدا باید این نکته بیان شود که شورای نگهبان هرگز اهل مامشات نبوده و نیست. اما نکته قابل عرض آن است که در اصل محل نزاع، تایید افرادی است که بعداً مشخص میشود که عملکرد خوبی نداشته و توان مدیریتی کافی را ندارد و این فرد یا افراد انتخاب میشوند و باعث افزایش هزینه نظام و مردم میشوند.

البته نباید غافل بود که فرآیند انتخاب افراد از مرحله تایید صلاحیت تا انتخاب آنان توسط مردم، چند عاملی است و هرگز شورای نگهبان عامل یگانه انتخاب این فرد یا افراد نبوده است. حالا شورای نگهبان قرار است که از بین داوطلبین برخی را تایید صلاحیت کند، این تایید صلاحیت ها با در نظر گرفتن ملاک های آمده در قانون اساسی انجام میگردد. در همین خصوص در اصل ۱۱۵ قانون اساسی آمده است که: «رئیس جمهور باید از میان رجال مذهبی و سیاسی که واجد شرایط زیر باشند انتخاب گردد: ایرانی الاصل، تابع ایران، مدیر و مدبر، دارای حسن سابقه و امانت و تقوا، مؤمن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.»

تشخیص هر کدام از این ملاک ها بر اساس اطلاعات و نظر اعضای شورای نگهبان انجام میگردد. این تشخیص ها بر اساس نوع رفتار و سابقه مدیریتی افراد و شناخت اعضا از ایشان انجام میگردد و اگرچه تمام تلاش بر انتخاب بهترین اشخاص است ولی امکان دارد افراد انتخاب شده در ملاک های یاد شده ضعف و قوتی داشته باشند که باید در معرض انتخاب قرار بگیرند و فرد اصلح انتخاب شود. حالا حتی اگر هر شخصی این ملاک ها را هم داشته باشد دلیل بر عملکرد فوق العاده او در آینده نخواهد بود، چرا که بررسی ها فقط از حیث توان بالقوه است و از بالقوه تا بالفعل شدن آن وابسته است به خواست افراد انتخاب شده، شرایط کشور (نبود تحریم، تامین بودجه کشور، نبود بلایای طبیعی مثل زلزله و یا همین اپیدمی کرونا) و همراهی عمومی مردم است.

همچنین نکته دیگری که نباید از آن غافل شد وظیفه شورای نگهبان در افزایش میزان مشارکت عمومی با در نظر گرفتن سلايق مختلف است، بنابراین شورای نگهبان می بایست با بررسی ملاکات یادشده سعی کند تا با انتخاب افراد از جریانات مختلف سیاسی کشور، انحصارگرایی نکند و میزان مشارکت را بالا ببرد. و در آخر هم باید همه شش فقیه و شش حقوقدان شورای نگهبان بر اساس مصلحت سنجی و شرایط اجتماعی افراد شایسته را تایید صلاحیت کنند لذا نباید از مسئله مصلحت جامعه اسلامی نیز غافل بود. پس از همه این مراحل از بین افراد تایید صلاحیت شده مردم باید گزینه اصلح و مطلوب خود را انتخاب کنند و او را در تحقق اهداف نظام اسلامی یاری رسانند.